

Der vil være mange Uger, hvor der Intet bliver at foretage, men det er en vigtig Ting at Forligsmøder holdes hyppig og regelmæssig, til Tider og Steder, som ere Alle bekendte, thi deraf afhænger jo Spørgsmaalet om, hvor hurtigt det overhovedet er muligt at fremme Sagen. Saa vil En f. Ex. sige: Ja, det kan være, at Du har Ret, men da der nu ikke er synderlig at bestille i et Sogn i den Retning, kunne vi jo holde Møde een Gang om Maaneden i Stedet for een Gang om Ugen. Men saa maa vi der-til svare: Det gaar ikke an, for det vil jo altsaa sige, at enhver Mand, der har en Retsfordring at indtale hos en Anden, kan komme til at vente en hel Maaned, inden han kan komme nogen Begne. Det vilde blive en betydelig Forsinkelte i Retspleien. Vor civile Retspleie er langsom nok i Forveien, men skulde der ovenikøbet fra Forligsmødelingen rejse sig saadanne Vanfæligheder, vilde det være meget uheldigt. Dernæst tror jeg ogsaa, at den Omstændighed, at Forligskredsen vilde blive saa smaa, at de kun skulde indbefatte eet Sogn, vilde gjøre det meget vanskeligt at finde Folk, som ere stikede dertil. Jeg tror nemlig, at det er vigtigt at en Forligsmægler, om han end ikke er Jurist, saa dog har nogenlunde Kjenndskab til Lov og Ret og en vis Erfaring i almindelige, borgerlige Forhold, thi den vigtigste og fornuftigste Maade, hvorpaa en Forligsmægler kan paavirke Parterne, bliver jo dog Forestillinger hentede fra, hvorvidt de have nogen Udfigt til at kunne sætte deres Krav igjennem. Det kan jo være meget godt, at han ogsaa kan anvende andre Humanitetsbetragtninger og desl., men det er og bliver dog Hovedsagen, at han kan forestille og med Grunde oplyse en Part om, at det ikke kan hjælpe ham Noget f. Ex. at spænde sine Krav saa høit eller ombendt, naar det er en Indflaget Talen er om, gjøre ham opmærksom paa, at det ikke kan nytte ham Noget saadan at tro at kunne sige nei til det Hele; han vil blive nødt til at bøie sig i den ene eller den anden Retning. Derfor mener jeg, at det er en Ting af stor Vigtighed, at Forligskommissærerne ikke alene ere Folk, der kunne skrive — for det tvivler jeg ikke paa, at man nu kan finde alle Begne i Sognene — men ogsaa, at de have noget Kjenndskab til Lov og Ret, og i alt Fald en vis praktisk Indfigt i de almindeligst forekommende borgerlige Forhold, og at saadanne Folk tror jeg ikke, der er saa mange, at man vil kunne finde et Par Stykker i hvert Sogn. — Jeg skal dernæst gjøre opmærksom paa, at hvis man mener, at der er Noget at afhjælpe ved den nuværende Ordning,

hvis man f. Ex. mener, at Kredsen ere for store paa sine Steder, kan det jo godt afhjælped, uden at man behøver noget Nyt; thi Loven af 4de Marts 1857 er jo ikke saaledes at forståa, at kun den Ordning af Forligskredsen, der blev iværksat, da Loven kom ud, kunde finde Sted i Henhold til Loven, men Loven virker jo bestandig, og man kan jo i Kraft af Loven foretage Forandringer i den en Gang truene Indretning, og en saadan Forandring i Forligskredsenes territoriale Omfang er sket et Par Gange siden Lovens Emanation. Skulde det derfor vise sig, at der var enkelte Steder, navnlig i Jylland, hvor man havde for langt til det Sted, hvor Forligskommissionen holdes, vil der kunne bødes derpaa. Den Betragtning, at disse smaa Kredse og at Forligskommissærer, valgte af selve Sognene, vilde have mere Udfigt til at faae et heldigt Resultat tilveiebragt end Andre, tror jeg heller ikke holder Stik. Jeg skal ikke komme ind paa Spørgsmaalet om, hvorvidt det er heldigt, at Forligskommissæren kjenner Parterne personlig. Jeg vil blot sige, at saadan fra et almindeligt Synspunkt betragtet skulde man dog ikke synes, at det var heldigt, at han kjennte den ene Person meget nøie, men ikke den Anden. Det kan maaske være, at det er godt, naar han kjenner dem Begge, men at et stærkt, nøiere Bekjendtskabs Forhold til den ene, men ikke til den Anden, ikke er noget særlig heldigt for hans upartiske Stilling, synes dog at give sig af sig selv. Efter min Mening er det nemlig saa, at det let vil kunne stille sig paa den Maade med disse Kredse, at Forligsmægleren er en nøie Bekjendt af den Indflagede, men derimod ikke kjenner Noget til Klageren. Den Forligskommission, der skal vælges, er jo Kommissionen for det Sted, hvor Indflagede boer, men der kan selvfølgelig ikke tages noget Hensyn til Klagerens Bopæl, og han vil jo meget ofte være en Mand fra en Naboby eller fra et endnu fjernere Sted, ikke at tale om, at Fordringen jo ikke behøver at blive, hvor den en Gang er; den kan være arvet, transporteret og paa mangfoldige Maader komme over paa andre Hænder, saa at man slet ikke vil kunne sige, at det endogsaa kun vil være almindeligt, at begge Parter høre hjemme i Sognet; det vil være tilfældigt, om det er Tilfældet eller ikke.

Hvad angaar Sagførernes Møde i Forligskommissionen, vil jeg sige, at hvis man vil forebygge det, vil det jo ikke være tilstrækkeligt at forbyde det ganske vist i flere Henseender noget mislige Forhold, hvor Retspraxis anerkjender — og vistnok